

Motion till riksdagen 2009/10:Ub211

av **Tina Acketoft (fp)**

En jämställd gymnasieskola

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om översyn och revidering med genusperspektiv av kursplanerna för gymnasieskolan.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en satsning på obligatorisk genuskompetens som en del av skolledarnas utbildning.

Motivering

Jämställdhet är en grundläggande statsrättslig norm i Sverige. Regeringens mål för jämställdhetspolitiken är att alla kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Få saker i livet påverkar oss som den utbildning vi får. Kunskapen bär vi med oss hela livet. Den utbildning som samhället ger oss och hur vi bemöts under vår utbildningstid formar oss därför i väldigt hög utsträckning.

I skollagens ”portalparagraf” lyfts jämställdhetsperspektivet fram med krav på skolans huvudman att ge alla elever oavsett kön samma formella såväl som reella möjligheter till utbildning, och ”särskilt ska den som verkar inom skolan främja jämställdhet mellan könen” (1 kap. 2 §).

I läroplanerna, Lpo 94 och Lpf 94, som reglerar det obligatoriska skolväsendet, anges jämställdhet mellan kvinnor och män som ett grundläggande värde i samband med beskrivning av skolans värdegrund och fostrande uppdrag.

För gymnasieskolan finns även nationellt fastslagna program mål för de 17 nationella programmen. I ett program, omvårdnadsprogrammet, berörs frågan om skillnader i kvinnors och mäns förutsättningar och villkor. I de övriga 16 nämns varken kön, genus eller jämställdhet.

Fel! Okänt namn på

Inom ramen för de 17 nationella programmen i gymnasieskolan finns närmare 900 kurser. ”Kön” nämns i nio av dessa kursplaner, ”jämsällldhet” i fyra och ”genus” i en. Jämställldhetsperspektivet lyser alltså mest med sin frånvaro i den absoluta majoriteten av kursplaner i gymnasieskolan. Eftersom det i det vardagliga arbetet främst är kursplanerna som används av lärarna bör även kursplanerna ha ett tydligt genusperspektiv för att skolan ska kunna leva upp till formella såväl som reella mål om jämsällldhet.

År 2002 gav regeringen Skolverket i uppdrag att utbilda genuspedagoger som resurspersoner i jämsällldhet och genuskunskap. Målet var att det skulle finnas minst en utbildad lärare eller pedagog i varje kommun. Det målet har inte nåtts men utbildningen har ändå vid utvärdering ansetts framgångsrik såtillvida att kompetensen hos dem som genomgått utbildningen kan anses hög. Problemet har däremot uppstått vid implementeringen av deras nyvunna kunskaper. En vanlig kommentar från genuspedagoger är att man mött oförståelse och direkt motstånd från många kolleger och skolledare, samt att deras utbildning inte kunnat omsättas i praktiskt handlande enligt intentionerna eftersom det rått en oklarhet om vad genuspedagogen ska arbeta med efter utbildningen. Genomgående kan man nog säga att i de fall man haft en skolledare som varit införstådd med genusproblem har genuspedagogerna kunnat använda sin kompetens och sprida kunskapen vidare i organisationen. Det är alltså av yttersta vikt att även skolledare tar del av genuspedagogik som en del av den befattningsutbildning för rektorer som regeringen föreslagit, om skollagens portalparagraf ”särskilt ska den som verkar inom skolan främja jämsällldhet mellan könen” (1 kap. 2 §) ska kunna uppfyllas. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Stockholm den 28 september 2009

Tina Acketoft (fp)